

Samaan aikaan toisaalla

Finnanestissa vuodesta 2012 ilmestynyt sarjakuva jää määrittämättömäksi ajaksi tauolle. Juha Lähde, mies sarjakuvan takaa, kertoo tiestään piirtäjäksi ja anestesialääkäriksi.

Kuka olet, missä työskentelet ja miten päädyit piirtämään sarjakuvia Finnanestiin?

Olen kahden päiväkotikäisen muksun isä ja yhden työkäisen vaimon mies. Koulutukseltani olen automekaanikko vuodelta 1992. Myöhemmin lisäkoulutautumisen kautta ryhdyin anesthesiologian erikoislääkäriksi. Virkatöissä olen Tyksissä Kirurgisessa sairaalassa. Tällä hetkellä olen FinHEMS 20:ssa eli Turun lääkäriopterissa päivälääkärinä kahden vuoden pestissä. Tavoitteenani on ensihoitolääketieteen koulutusohjelman suorittaminen.

Aikanaan Johanna Tuukkanen taisi pyytää minua piirtämään Finnanestiin ollessani erikoistuvana Jyväskylän keskussairaalassa.

Onko oma tiesi lääkäriksi ja anestesialääkäriksi ollut selvä ja suora, vai oletko opiskellut myös jotain kuvataiteellista?

Lääkärin ammattia aloin miettiä tosissani ammatikoulun penkillä. Sieltä jatkoin lukioon ja sitten muutaman kerran yrittämisen jälkeen Tampereelle lääketieteelliseen tiedekuntaan opiskelemaan vuonna 1998. Anestesiakipinä syntyi amanuensuurin aikana Taysissa. Anestesiälääkäreiden lämpimästi naljaileva ja opettavainen henki veti puoleensa – enkä ole katunut.

Olen piirtänyt niin kauan kuin muistan. Lapsena kävin kuvataidekerhoa ja kotona raapustelin mielikuviani paperille vanhan avattavan piirongin päällä. Suosikkejani ovat aina olleet lyijykynätyöt, mutta myös öljy- ja akvarellitöissä on oma viehätöksensä.

Onko erityisesti sarjakuva ollut aina kiinnostuksen kohteesi, vai oletko yleisesti taiteellisesti lahjakas?

Lapsena tuli kulutettua Korkeajännitystä, Tex Willereitä, Aku Ankkaa, Asterixeja, Lucky Lukeja, Marvelin tuotantoa ja Tintin seikkailuja, eli

kaikille tuttuja juttuja. Niistä otin mallia ja yritin jäljitellä niitä paperille. Siinä kai vähän kehityin itsekkin.

En koe olevani erityisen hyvä piirtämään sarjakuvia. Osittain koen aikapainetta kun DL lähestyy ja se näkyy piirrosjäljessä. Samoin skannattuna töistäni ei aivan välity oikea värimaailma, jota käytän. Mielestäni minulla saattaa olla välillä ihan hauskoja ideoita ja sanakikkailuja, mutta monien toteutukseen tarvitsisin enemmän tilaa ja aikaa. Piirrän, koska se on hauskaa.

Kun asetan eteeni puhtaan paperin tai viritän kanvastaulun telineeseen ja alan sekoitella öljyväreistä sopivia sävyjä, aivoni lepäävät eivätkä huolet paina. Liian vähän vain löydän tähän aikaa nykyään. Toisaalta, kun piirtelemme neljävuotiaan poikani kanssa taistelurobotteja ja valtakuntia linnoineen ja sähköisine torjuntatykkitorneineen

Samaan aikaan toisaalla –sarjakuvan piirtäjä Juha Lähde työpaikallaan.

Piirustuksia vuosien varrelta.

Juhan suosittelimia sarjakuvia

- Hugo Pratt – Corto Maltese, ainakin nuorta Juhaa tarinat veivät mukanaan.
- Will Eisner – koko tuotanto, erityisesti A Contract with God ja Invisible People.
- Juanjo Guarnido – Blacksad, kaunista piirrosjälkeä.
- Christer Nuutisen piirtämänä Kramppeja & Nyrjähdyskiä.
- Pertti Jarlan Fingerporia ei voi olla ihailematta.

(älä kysy) tai kaksivuotiaan tyttäreni kanssa yksisarvisia myyriä kiipeilemään kuuhun (älä kysy tästäkään), niin ei tuolloinkaan juuri muuta tarvitse miettiä.

Mikä on oma historiasi sarjakuvien tekijänä?

Kirjoittelin juttuja ja piirustelin aikanaan kuvia sarjoina Tampereen lääkiksen opiskelijajulkaisu Flatukseen. Olin silloin myös yhtenä monista perustamassa näytelmäkerho Pseudoa, jonka spekseissä ja muutamassa näytelmässä olin mukana käsikirjoittamassa ja lavallakin. Kirjoitetun tekstin visualisointi eläväksi esitykseksi on myös eräänlaista kuvien luomista.

Mikä on sarjakuvan merkitys itsellesi tänä päivänä?

En ole sarjakuvien suurkuluttaja tai suuri asiantuntija. Omistan muutaman hyllyllisen sarjakuvateoksia. Ne olen hankkinut enimmäkseen omaa silmääni miellyttävän piirrosjäljen vuoksi. Jotkut taas sarjakuvasta henkivän ja mukanaan vievät tarinan takia, kuten koko Corto Maltese -sarjan, jonka pariin palaan aika ajoin.

Sarjakuva sanana ei oikein kerro mitään mitä se on. Se sisältää niin monen muotoista teosta. Parhaimmillaan se on jotain mikä jää mieleen ja siihen palaa ainakin ajatuksissaan uudestaan ja se saa hyvälle mielelle. Poliittinen satiiri on tätä päivää,

mutta loistavista huomioistaan huolimatta ne jäävät useimmiten kertakäyttökseteiksi, jotka eivät välttämättä enää toimi seuraavana päivänä. Lääketieteeseen liittyviä sarjakuvia en osaa nimetä, enkä ole sellaisia erityisemmin etsinytkään. Omat sarjakuvani olen löytänyt antikvariaateissa lusmulemalla ja kirjakaupoissa teoksia nuuhkimalla.

Miten pidät yllä piirustustaitoasi?

Se on vähän kuin pyörällä ajaminen – perusasiat osaa aina, mutta silti oja voi kutsua aika ajoin. Sieltä ylös kömpiessä oppii sitten toivottavasti aina jotain uutta.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan? Lääkärinä? Piirtäjänä? Ihmisenä?

Toivottavasti tulevaisuus tuo tullessaan töitä anestesiatyön ohella myös ensihoidon saralla. Piirtämiseni Finnanestiin jää toistaiseksi määrittämättömäksi ajaksi tauolle. Haluankin kiittää Finnanestin päätoimittajia ja muuta toimituskuntaa yhteistyöstä kuluneina vuosina. Toivottavasti piirrokseni ovat viihdyttäneet lukijoita ja saaneet jonkun joskus hyvälle mielelle. ■

Finnanestin toimituskunta kiittää lämpimästi oivaltavasta sarjakuvasta ja yhteistyöstä. Toivottavasti muistat meidät jälleen, mikäli aikataulusi antavat myöden säännölliselle piirtämiselle tai kaipaat DL:n innoitusta luomisprosessia vauhdittamaan.